

Ekosofias Nyhetsbrev

MAJ 2019 - TJUGOSJUNDE ÅRGÅNGEN

FN-RAPPORT: KRISEN FÖR BIOLOGISK MÅNGFALD HOT MOT MÄNSKLIGHETEN

En rapport från IPBES, FN:s expertpanel för biologisk mångfald bekräftar att vi befinner oss i en ny massutrotning av arter. Rapporten, som är den mest omfattande studien av livet på jorden som någonsin genomförts, visar att utrotningen av arter fortskrider i en aldrig tidigare skådad takt i mänsklighetens historia.

Den mörka utvecklingen hotar även mänskligheten, enligt Torbjörn Ebenhard, zoökolog och svensk expert i FN:s mångfaldspanel:

– Det här har konsekvenser för människan. Det är inte bara att vi blir av med lite andra arter på jorden, sen är det frid och fröjd, utan det här är livsavgörande för vår existens på jorden, att vi har den biologiska mångfalden, och nyttorna vi får av mångfalden, säger Torbjörn Ebenhard, till Sverige Radio. Markanvändning, klimatförändringarna och föroreningar är huvudsakliga faktorer som påverkar artdöden. Miljöminister Isabella Lövin (MP) ser med oro på resultaten:

– Vi ser att livsviktiga pollinerare, alltså humlor och bin, på mycket kort tid blivit mycket färre och många viktiga fiskbestånd är hotade, inte minst vår egen Östersjötorsk. Vi människor har ett enormt stort ansvar här, säger hon till SVT Nyheter.

– Nu kan ingen säga att vi inte visste hur allvarligt läget är. Men naturen kan återhämta sig om vi agerar, säger Anne Larigauderie, en av dem som lett arbetet med rapporten, till SVT Nyheter.

Trenden i Sverige följer samma mönster visar den nationella rapport, gjord av Naturvårdsverket, som överlämnats till EU-kommissionen. Den visar att endast 20 procent av naturtyperna och 40 procent av de rapporterade växt- och djurarterna mår bra.

STOR ORO FÖR BIOLOGISK MÅNGFALD BLAND EUROPÉÉR

En överväldigande majoritet – 96 procent av 27 000 intervjuade i en ny EU-barometer – oroar sig för förlusten av biologisk mångfald och vill att EU ska göra mer för att skydda naturen.

– Den senaste Eurobarometerundersökningen om biologisk mångfald visar tydligt tre saker. Människor i EU bryr sig verkligen om naturen, de inser att klimatförändringen och förlusten av biologisk mångfald är två sidor av samma mynt och de förväntar sig att EU gör något för att skydda naturen, säger miljökommissionär Karmenu Vella i en kommentar till undersökningen.

G7-LÄNDERNA LOVAR AGERA FÖR BIOLOGISK MÅNGFALD

Kort efter att IPBES publicerat sin rapport om risken för en massutrotning av upp till en miljon arter, enades miljöministrarna inom G7-länderna, världens sju största industrialiserade ekonomier, om att öka ansträngningarna för att bromsa förlusten av biologisk mångfald.

Miljöministrarna i Japan, Storbritannien, USA, Kanada, Frankrike, Tyskland och Italien, antog en icke-bindande deklaration att stödja biodiversitet, ekosystem och de tjänster som de bidrar med. Utfästelsen ska ligga till grund för ett ambitiöst ramverk för biodiversitet som ska tas fram under ett toppmöte i Kina i oktober 2020.

8 AV SVERIGES 100 STÖRSTA BOLAG MÄTER PÅVERKAN PÅ BIOLOGISK MÅNGFALD

Företag som i sin dagliga verksamhet har ett nära förhållande till naturen är bättre på att redovisa sin påverkan på biologisk mångfald än företag med verksamheter som ligger längre från naturen. Det visar en genomlysning av Sveriges 100 största företag som konsultföretaget Ecogain låtit göra med anledning av att det nyligen varit dagen för biologisk mångfald. Bara åtta procent av företagen beskriver någon form av nyckeltal eller mått för att mäta påverkan på biologisk mångfald.

Ecogain har analyserat bolagens hållbarhetsredovisningar och kommer fram till att det är branscherna i materialsektorer som kemi, trä, papper och metall som nått längst med att redovisa påverkan på biologisk mångfald. Sämst på att redovisa påverkan på biologisk mångfald är enligt Ecogain kommunikationssektorn och fastighetssektorn.

– Det ligger förstås i sakens natur att vissa branscher går före. Samtidigt är det oerhört viktigt att alla branscher hittar ett bra sätt att förhålla sig till biologisk mångfald. Naturen finns någonstans i varje företags värdekedja, även om det kan vara svårare att upptäcka för vissa branscher, säger Ecogains vd Anders Enetjärn i en kommentar.

NY TOPPNOTERING FÖR KOLDIOXID I ATMOSFÄREN

Forskare vid Mauna Loa-observatoriet på Hawaii har uppmätt den högsta koldioxidnivån sedan mätningarna började. Halten är nu lika hög som när delar av Antarktis var skogsbevuxet för över tre miljoner år sedan. Den så kallade Keeling-kurvan på Mauna Loa-vulkanen har tickat upp över 415 ppm (parts per million, alltså miljondelar) för första gången.

Senast vår atmosfär hade dylika koldioxidnivåer var drygt tre miljoner år sedan. Då låg många av de platser runtom på jorden som nu är tätbefolkade under vatten. Delar av Antarktis var täckt av skog, skriver nyhetsbyrån AFP.

Forskarna är eniga om att det är människans ohejdade eldande med fossila bränslen som ligger bakom.

– Detta visar att vi inte alls är på väg att skydda klimatet, säger professor Wolfgang Lucht vid PIK (Potsdam-institut für Klimafolgenforschung) i Tyskland till AFP.

– Siffran fortsätter att stiga högre år efter år. Den måste stabiliseras. Koldioxiden bidrar till att värma upp atmosfären till farliga nivåer. Och i år väntas ingen ljusning. Snarare tvärtom eftersom det ser ut att bli ett El Niño-år. Detta fenomen innebär varmare havsströmmar, som även eldar på lufttemperaturerna.

– Varje gång en (förbrännings)motor körs släpper vi ut koldioxid. Det måste ta vägen någonstans. Det försvinner inte på något mirakulöst sätt, säger Lucht.

Aftonbladet

TINANDE PERMAFROST HOTFULLARE ÄN VÄNTAT

När permafrosten tinar i ett allt högre tempo ger marken vika och landskapen förändras. Den frusna marken under tundra och skogar gömmer mängder av miljöfarliga växthusgaser. Permafrosten har sakta börjat tina och den negativa klimatpåverkan kan komma att bli dubbelt så stor som väntat, enligt en ny internationell studie som publicerats i tidskriften Nature.

– Om den globala uppvärmningen fortsätter så kommer utsläppen från permafrosten motsvara ungefär 20 procent av det som vi människor släpper ut årligen, säger Gustaf Hugelius, universitetslektor vid Institutionen för naturgeografi på Stockholms universitet och en av forskarna bakom studien. Forskare från flera länder har tittat på hur den upptinade marken förändrar landskapet. När isen smälter rinner vattnet undan vilket gör att markerna kollapsar. Det i sin tur kan leda till försumpning eller jordskred.

– Då exponeras permafrosten för den varma luften och det kan bidra till ett lokalt påskyndande. Det är processer som vi har sett under en längre tid men det sker i ett allt snabbare tempo, säger Gustaf Hugelius.

·EKOSOFIA·

Permafrostjordarna täcker i dag ungefär en fjärdedel av norra halvklotet och innehåller hela 1 600 miljarder ton kol, nästan dubbelt så mycket som i atmosfären. En kollaps påverkar den frusna marken ända ner på djupet och gör att den kraftfulla växthusgasen metan frigörs.

Permafrosten reagerar relativt långsamt på uppvärmningen så de stora effekterna kommer vi inte se förrän i slutet av det här århundradet, enligt Gustaf Hugelius. Det innebär att det fortfarande går att bromsa upptinandet. – Det finns ett fönster på ungefär ett årtionde att minska växthusutsläppen och begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader. Då kommer vi kunna rädda merparten av permafrosten, säger han.

Svenska Dagbladet

UTSLÄPPEN AV VÄXTHUSGASER MINSKAR I EU – ÖKAR I SVERIGE

Under 2018 var de totala utsläppen inom Sveriges gränser 53,1 miljoner ton. Det är en ökning med 0,9 procent jämfört med året innan. Det visar Naturvårdsverkets preliminära statistik av klimatpåverkande utsläpp.

– Utvecklingen går åt fel håll. Om Sverige ska klara av att nå sina klimatmål behöver utsläppen i alla sektorer minska, säger Anna-Karin Nyström, chef för Klimatmålsenheten på Naturvårdsverket.

Även SCB har publicerat sin årliga statistik över den svenska ekonomins utsläpp, där också utsläpp från internationella transporter ingår. SCB:s resultat visar att utsläppen går från 63,3 miljoner ton år 2017 till 63,8 miljoner ton 2018.

Enligt uppföljningen av de svenska anläggningar som ingår i EU:s utsläppshandel ökade dessa med en procent. Inom el- och fjärrvärmesektorn ökade de fossila utsläppen med tio procent, medan de minskade i järn- och stålindustrin och övrig industri. Utsläppen i den handlande sektorn har i stort sett legat still sedan 2013.

Samtidigt har koldioxidutsläppen i 20 av EU:s 28 medlemsländer minskat under förra året, rapporterar Svenska Dagbladet. De samlade utsläppen i EU från förbränningen av olja, kol och gas gick ned med 2,5 procent från 2017 till 2018.

”SVENSKA EXPORTKREDITER MOTVERKAR KLIMATMÅLET”

Det svenska exportkreditsystemet är inte förenligt med regeringens ambition om att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsnation. Det menar Naturskyddsföreningen som i en ny rapport visar att Sverige har gett statliga exportkrediter motsvarande miljardbelopp till fossila investeringar i bland annat ryska Arktis, Saudiarabien och Uzbekistan.

Exportkrediter är garantier eller förmånliga lån som stater erbjuder företag för att underlätta affärer utomlands, i syfte att gynna den inhemska exportnäringen. Det svenska exportkreditsystemet utgörs av myndigheten Exportkreditnämnden, EKN, och aktiebolaget Svensk Exportkredit AB. Enligt Naturskyddsföreningen ställde Exportkreditnämnden ut garantier till ett värde av 5,8 miljarder kronor till verksamheter inom fossilkraft mellan 2014 och 2018. Under år 2018 var Svensk Exportkredit AB:s bruttoulåning till utvinning av fossila bränslen 2,5 miljarder kronor och ytterligare 19,3 miljarder kronor gick till fossilbränsleberoende infrastruktur.

– Vårt uppdrag är att främja svensk export och många industrier är fortfarande fossilfria. Samtidigt har vi ett OECD-regelverk som styr oss och där har Sverige varit drivande för att säga nej till affärer med kolkraftverk, säger Beatrice Arnesson, kommunikationschef på EKN, till Aktuell Hållbarhet.

RAPPORT PEKAR UT DOLD KLIMATPÅVERKAN FRÅN PLAST

Frågan om hur världens plastproduktion påverkar miljö- och klimat blir allt mer brännande. Medan plastföreningar i haven har kommit upp på den politiska agendan har frågan om plastens klimatpåverkan hamnat i skymundan. I en ny rapport avslöjas dock att klimatutsläppen från tillverkning, förädling och förbränning av plast riskerar att underminera Paris-målet om maximalt 1,5 graders uppvärmning. I rapporten pekas engångsförpackningar ut som särskilt

·EKOSOFIA·

problematiska. Plast i förpackningar och snabbbrörliga konsumentvaror, det vill säga varor som tillverkas och säljs billigt i stora mängder, är den i dag den största och snabbast växande delen av plastekonomin.

BRITTISKA PARLAMENTET UTLYSER KLIMATNÖDLÄGE

Parlamentet i Storbritannien har utlyst ett miljö- och klimatnödläge med omedelbar verkan. Detta efter att oppositionsledaren Jeremy Corbyn, partiledare för Labour, lagt fram en motion som antagits av parlamentet, rapporter BBC.

I motionen uppmanas Storbritanniens regering att anta mål om nettonoll utsläpp innan 2050, införa nya mål för förnybar energi och att inom sex månader komma fram med en plan för en cirkulär ekonomi.

Några timmar senare presenterade den brittiska regeringens officiella klimatrådgivare, Committee on Climate Change (CCC), ett förslag om att Storbritannien ska anta ett mål om nettonoll utsläpp till år 2050. I en rapport som CCC presenterade framgår det att det krävs drastiska politiska åtgärder för att landet ska kunna nå målet till mitten av århundradet, enligt BBC.

– Det är ett bra första steg eftersom det skickar en tydlig signal om att vi befinner oss i en kris och att det måste vara vår första prioritet. Jag hoppas att de andra brittiska politiska partierna stödjer förslagen och att politiska partier i andra länder följer efter, säger Greta Thunberg enligt Dagens Industri.

DÄRFÖR SLUTAR THE GUARDIAN SKRIVA OM "KLIMATFÖRÄNDRINGAR"

Här är en av de senaste veckornas mest uppseendeväckande klimatnyheter: The Guardian ska sluta skriva om "klimatförändringar". Orsaken: begreppet får läget att låta alltför odramatiskt. Det sker visserligen en "förändring" av klimatet – men är det verkligen rätt ord för att beskriva risken för utrotning av miljontals arter? Eller att slå ut vatten- och livsmedelsförsörjning för miljontals människor?

Det är inte bara The Guardian som svarar nej på frågan. FN:s generalsekreterare António Guterres pratar även han om en klimatkris. Storbritanniens parlament har deklarerat "klimatnödläge", precis som Irlands parlament. Just klimatnödläge, klimatkris eller klimatsammanbrott är de ord som nu The Guardian väljer att använda sig av i stället.

Men The Guardians beslut är också ett tecken på att klimatjournalistiken börjar inse sitt eget misslyckande. För misslyckats, det har den.

Svenska Dagbladet

SPECIALRAPPORT OM AGENDA 2030: GÅR INTE TILLRÄCKLIGT FORT

Fyra år efter att världens länder enades om de 17 målen för hållbar utveckling släpper FN en specialrapport som sammanfattar den första cykeln av arbetet med Agenda 2030. Såväl framsteg som utmaningar pekats ut för att nå målen, men den övergripande bilden är att åtgärderna än så länge inte räcker till.

I FN-rapporten sammanfattas arbetet med formuleringen "Det skifte i utveckling som krävs för att möta målen till 2030 sker inte i tillräckligt stor skala eller hastighet".

I rapporten beskrivs mål nummer 13 om klimatförändringar och mål nummer fem om jämställdhet ha en överordnad betydelse. Enligt rapporten kommer ett misslyckande kring att nå Parisavtalet direkt hota möjligheten att nå alla andra mål i Agenda 2030. Samtidigt finns det enligt rapporten inte någon möjlighet att nå de 17 målen om inte målet om jämställdhet nås.

Bland de framsteg som nåtts sedan 2015 nämns att den extrema fattigdomen såväl som barnadödligheten minskar samt att tillgången till energi ökar såväl som energieffektiviseringen.

AKUT LÄGE: 2018 NÄST VÄRSTA ÅRET FÖR VÄRLDENS REGNSKOGAR

Under 2018 avverkadades regnskog runt om i världen motsvarande 30 fotbollsplaner. Varje minut. Året blev det näst värsta ur miljösynpunkt sedan mätningarna inleddes 2002, enligt Global Forest Watch.

·EKOSOFIA·

– Läget är akut. Det är särskilt alarmerande eftersom alla länder med regnskog har lovat att dra ner på avverkningen, säger Øyvind Eggen, generalsekreterare i norska Regnskogsfondet, till TT.

Totalt avverkades 36 000 kvadratkilometer regnskog under förra året, en yta lika stor som Belgien. Mycket större ytor försvann under 2016 och 2017, men då berodde det till stor del på omfattande skogsbränder. Det kan skogarna på sikt återhämta sig ifrån, men inte om de avverkas för jordbruk eller gruvsdrift.

Mest regnskog försvann i Brasilien där den nye högnationalistiske presidenten Jair Bolsonaro aviserat att avverkningen kan ökas, just för att ge plats för mer jordbruk och gruvor. För Brasiliens del handlar det om att öka landets redan stora produktion av kött, men även sojabönor. Choklad och palmolja får också ökat utrymme när regnskogarna avverkas.

Men även länder som Kongo–Kinshasa, Indonesien, Ghana och Elfenbenskusten avverkade stora mängder regnskog förra året, enligt organisationen Global Forest Watch (GFW). Världens miljöorganisationer har den senaste tiden varnat för att utvecklingen går åt helt fel håll.

– Världens skogar ligger nu på akuten och hotas av död med tusen hugg. Insatser av typen plåster räcker inte. För varje hektar som försvinner så tar vi ett steg närmare ett skräckscenari med okontrollerade klimatförändringar. Flera regeringar och företag försöker stoppa avskogningen, men det räcker inte, sade Frances Seymour från World Resources Institute, en del av GFW, till The Guardian nyligen.

– Möjligtvis är det många i Sverige som inte ser den direkta kopplingen mellan konsumtionen och regnskogarna. Det handlar särskilt om palmoljan i livsmedel och sojan som krävs för köttproduktionen även i Sverige. Som land kan Sverige också göra mer för att rädda regnskogarna, säger Øyvind Eggen.

ALARMERANDE HÖGA HALTER DIOXINER FUNNA I BARNLEKSAKER

Alarmerande höga halter av skadliga kemikalier som bromerade dioxiner och bromerade flamskyddsmedel har hittats i barnleksaker och varor tillverkade av återvunnen plast i EU-länderna, Kanada, Japan, Indien, Argentina, Brasilien, Kambodja och Nigeria. Det visar en granskning av det globala nätverket IPEN. Halterna som hittades i produkterna var jämförbara med de i farligt avfall och aska från förbränningsanläggningar.

Resultatet redovisas i veckan för beslutsfattare inom Basel-, Rotterdam- och Stockholms-konventionen, tillsammans med förslag för att minska långlivade organiska föreningar (POPs) i avfall. IPEN föreslår att det undantag som EU:s medlemsländer, Kanada, Brasilien, Japan och Kambodja fått, från det globala förbudet mot återvinning av bromerade flamskyddsmedel, tas bort.

Bromerade dioxiner är mycket farliga kemikalier som är kända för att påverka hjärnans utveckling, ge skador på immunsystemet, sköldkörtelfunktionen och foster, samt öka risken för cancer. De bildas under produktion av bromerade flamskyddsmedel. När plast med bromerade flamskyddsmedel återvinns och upphettas för att bilda nya plastprodukter, bildas ytterligare bromerade och klorerade dioxiner.

PFOA FÖRBJUDS GLOBALT – MEN MÅNGA UNDANTAG UNDER ÖVERGÅNGSPERIOD

Kemikalien perfluoroktansyra, PFOA, förbjuds globalt. Det enades de deltagande länderna vid Stockholmskonventionens 9:e konferens (COP9) i Geneve om nyligen. PFOA, som idag har en utbredd användning i brandbekämpningsmedel, har uppmärksammats för att orsaka spridning av PFAS till dricksvattentäcker. Enligt beslutet förbjuds all produktion, export eller import av brandskyddsmedel som innehåller PFOA. Även användande av brandskyddsmedel med PFOA vid träning förbjuds.

I en kommentar skriver miljöorganisationen IPEN att beslutet är positivt, men uttrycker också besvikelse över att det under en övergångsperiod på fem år fortfarande kommer att vara tillåtet att använda PFOA vid halvledarframställning, i brandbekämpningsskum, textilier och medicinsk utrustning.

·EKOSOFIA·

Organisationen pekar också på att EU, Kina och Iran lyckades förhandla igenom ytterligare kryphål för PFOA i fluorerade polymerer, medicinska textilier, elektriska ledningar och plasttillbehör för bilinteriördelar. Sammantaget gör det att PFOA kommer att finnas kvar i kretsloppen under lång tid framöver.

HELA USA DRABBAT AV PFAS-UTSLÄPP

Ny statistik från miljöorganisationen Environmental Working Group (EWG), visar att i stort sett hela USA är drabbat av PFAS-utsläpp. Hittills har PFAS-föreningar hittats på 610 platser i 43 av 50 delstater – inklusive vattenanläggningar som betjänar uppskattningsvis 19 miljoner människor med dricksvatten. Källorna till PFAS-föreningarna är många: militärbaser, militära och civila flygplatser, industrianläggningar, träningsplatser för brandbekämpning och dumpade kemikalier. Ken Cook, ordförande för Environmental Working Group, säger i en kommentar att amerikanska miljöskyddsmyndigheten, EPA, fullständigt misslyckats med att ta itu med PFAS.

FÖRSTA VETENSKAPLIGA STUDIEN OM LÄGRE KEMIKALIEHALT I SVANEN-MÄRKTA FÖRSKOLOR

Miljömärkningen Svanen har nu fått den första vetenskapliga studien fastställd, som visar att Svanenmärkta förskolor har lägre halter av skadliga kemikalier i inomhusmiljön.

– Studien är ett kvitto på att Svanen ställer rätt krav. Studien skickar också en viktig signal till beställare. För att vi ska nå ett hållbart byggande är det viktigt att se till helheten. Vi kan inte bara fokusera på att spara energi utan måste också ta ansvar för en giftfri miljö, säger Xenofon Lemperos, produktspecialist på Miljömärkning Sverige i en kommentar.

LIVSMEDELSFÖRETAGEN LANSERAR GEMENSAMT HÅLLBARHETSMANIFEST

Livsmedelsföretagen har lanserat ett gemensamt hållbarhetsmanifest med åtaganden för en hållbar svensk livsmedelsproduktion. 42 livsmedelsföretag som tillsammans utgör en betydande del av den svenska livsmedelsindustrin har anslutit sig till manifestet.

Manifestet innehåller fem åtaganden. Det första handlar om en fossilfri energianvändning för produktion och transporter till år 2030. Nummer två gäller en halvering av matsvinnet i de egna leden fram till 2030, samt att bidra till minskat matsvinn i övriga led. Ett annat mål är att samtliga förpackningar ska vara helt materialåtervinningsbara fram till 2030. Åtagande nummer fyra handlar om arbetsvillkor i leverantörsledet, där man senast år 2020 ska ha en policy för uppförandekod och arbetsmiljö. Det sista målet handlar om behovet av en effektivare vattenanvändning, där en kartläggning ska genomföras under 2019 med löfte om etablerade effektiviseringsmål till 2020.

De deltagande företagen får själva välja vilket eller vilka av de fem åtagandena som är relevanta för deras verksamhet. Genom att ansluta sig till ett åtagande lovar företaget att bidra till att målet nås och att hålla relevant information tillgänglig för granskning.

BÖRSBOLAG MISSAR HÅLLBARHETSRISKER

En stor andel av Sveriges största börsnoterade företag brister i kontrollen av hållbarhetsrisker kopplade till sina verksamheter. Det visar en granskning av Stockholmsbörsens 100 största företag som genomförts av konsultbolaget Hallvarsson och Halvarsson. Enligt granskningen saknar fyra av tio företag en heltäckande bild av underliggande hållbarhetsrisker i sin redovisning. Årets genomgång visar att hela 90 procent av företagen har policyer som rör hållbarhet, samtidigt som endast 61 procent redovisar en heltäckande bild när det kommer till affärsmodellens underliggande hållbarhetsrisker.

– Det blir allt viktigare för företag att ha både kunskap och rätt verktyg för att hantera hållbarhetsrisker. Dels finns det faktiska affärsvinster att göra, men det är också viktigt att vara förberedd när marknaden förändras och kraven på information och åtgärder ökar, säger Victor Månsson, hållbarhetskonsult på Hallvarsson & Halvarsson, i en kommentar.

·EKOSOFIA·

”RATINGFÖRETAGENS HÅLLBARHETSVÄRDERINGAR KAN VARA MISSVISANDE”

Ratinginstitutens betygsättning av börsbolagens hållbarhetsarbete är alldeles för grund. Trots ett stort utbud av olika former av hållbarhetsrating på finansmarknaden måste fondbolag göra egna bedömningar för att säkerställa hållbara investeringar. Det anser fondbolaget Enter Fonder i en ny hållbarhetsrapport.

– Att värdera hållbarhet är ett otroligt komplext arbete. Vi anser att man ska vara försiktig med hur man tolkar de kvantitativa resultaten från ratingföretagen. Att bara stirra sig blind på bolagens rating gör att man kan hamna snett, säger Vilhelm Böhme, ansvarig för hållbarhetsanalys på Enter Fonder, till Aktuell Hållbarhet.

Enter Fonder konstaterar att bland annat banker ofta får för höga hållbarhetsvärderingar av ratinginstituten.

– Banksektorn premieras systematiskt i de här kvantitativa värderingarna. De har ingen direkt miljöpåverkan och har resurser att skriva långa och fina rapporter. Därför viktas bankerna upp, men man kan ställa sig frågan om hur hållbara bankerna egentligen är, säger Vilhelm Böhme.

Samtidigt, konstaterar Vilhelm Böhme, faller många bolag som verkar i utsatta branscher ofta sämre ut i ratingföretagens värderingar. Trots att det kan vara dessa företag som lägger störst resurser på att driva utvecklingen i en hållbar riktning.

– Vi använder själva kvantitativ analys från ratingbolagen. Men vi använder det som en vägledning. I slutändan gör vi alltid en egen kvalitativ bedömning.

VD:AR VILL HA HJÄLP ATT MÖTA KLIMATFÖRNEKARE

Kunskapen och insikterna kring hållbarhetsfrågor varierar stort bland vd:ar i svenska företag. Men även vd:ar med hållbarhetsprofil ser en utmaning i att förklara problematiken med klimatförändringarna. Utan egen kunskap är det svårt att övertyga andra. Det är en erfarenhet efter att 16 höga chefer och styrelsemedlemmar gått en hållbarhetsutbildning arrangerad av Stockholms universitet.

– Det som överraskade var två saker. För det första att hållbarhet nu blivit så affärskritiskt att vd:ar själva avsätter tid för att fördjupa sig i forskningen. För det andra att ledare i näringslivet fortfarande möter motstånd från klimatförnekare. Frågan huruvida förbränning av fossila bränslen verkligen leder till global uppvärmning eller inte trodde jag att vi hade lämnat bakom oss, men det blev viktigt att gå igenom den grundläggande vetenskapen, säger Lisen Schultz, forskare och programansvarig vid Stockholm Resilience Centre, till Aktuell Hållbarhet.

Enligt henne handlar det inte främst om att vd:arna inte tror på klimatförändringarna utan att de ofta får frågor om människans påverkan på klimatet och att de behöver kunskap för att kunna svara.

– Hållbarhetsfrågorna står högt på de här vd:arnas agenda, men de behöver stöd kring hur de ska prioritera och agera. Nyckeln är att koppla hållbarhet till affären och samarbeta med andra, säger Lisen Schultz.

FULLT MÖJLIGT KÖRA LOKALA TRANSPORTER MED EL-LASTBILAR

Det finns goda möjligheter att med dagens teknik köra stadstrafik som innehåller lokala turer med en batterielektrisk lastbil utan att ladda innan dagens slut. Det visar ett examensarbete vid Lunds Tekniska Högskola.

Det är Freddy Larsson, student på Ekosystemteknik på LTH, som i sitt examensarbete låtit utrusta tre diesellastbilar – en tung lastbil och två lätta lastbilar – hos ett åkeriföretag i Malmö stad med GPS:er. Data om lastbilarnas plats och hastighet samlades därefter in och matades in i ett simuleringsprogram, där diesellastbilarna ersattes med elektriska lastbilar. Simuleringen visar att en stor del av den lastbilstrafik som undersöktes var möjlig att genomföra med el-lastbilar utan att dessa behövde laddas innan dagens slut. Med stor del regional trafik blev det dock mer problematiskt.

Slutsatsen är att åkeriföretag, med en stor andel stadskörning och en del lokal körning på motorväg, har möjligheter att minska sina utsläpp med dagens teknik och bibehållna körmonster.

GÖTEBORG SÄLJER KOLLEKTIVTRAFIKBILJETTER I PARKERINGSAPP

Göteborgs Stads Parkering och Västtrafik vill underlätta för resenärer som vill kombinera bilen med kollektivt resande. Därför integrerar man nu delar av Västtrafiks biljettförsäljning i appen Parkering Göteborg. Att kunna göra alla köp i samma app är ett steg på vägen för att främja kombinerad mobilitet. Det kan till exempel innebära att köra bilen till utkanten av Göteborg, parkera och fortsätta resan med kollektivtrafiken. På sikt hoppas Parkeringsbolaget och Västtrafik att man ska kunna erbjuda parkering vid så kallade mobilitetshubbar. Från dem kan resenärerna sedan ta sig vidare med till exempel buss, spårvagn eller cykel mot sitt mål i centrala Göteborg.

Nu i maj testar dessutom en grupp på tolv personer ytterligare en ny gemensam tjänst från Parkeringsbolaget och Västtrafik. Testet ska undersöka om ekonomiska styrmedel gör det ännu mer attraktivt att kombinera bil och kollektivtrafik.

Många bilpendlare vill åka mer kollektivt, men höga fasta p-avgifter gör att de ändå väljer bilen. I testet kommer arbetspendlare med höga månadsavgifter för bilparkering i centrala Göteborg kunna sänka sina parkeringskostnader genom att välja kollektivtrafik till arbetet vissa dagar.

Vårt Göteborg

AIR FRANCE MINSKAR PERSONAL NÄR TÅGET KONKURRERAR UT FLYGET

Tågen i Frankrike är numera flygets största konkurrent. Air France tvingas nu avsluta anställningen för hundratals markanställda.

Närmare 500 personer ska lämna Air France. Det är i första hand mark- och servicepersonal som kommer att få erbjudanden om att sluta i förtid med avgångsvederlag. Det är en allt tuffare konkurrens från tåget på de korta och medellånga linjerna inrikes som spelar in. I Frankrike finns sedan många decennier höghastighetståg som utmanar flyget på en rad sträckor mellan Paris och städer ute i landet. Faktum är att Air France menar att på vissa inrikeslinjer har flygbolaget tappat upp till 90 procent av resenärerna som istället valt tåget. Sedan några år har dessutom samma typ av lågkostnadsmodell som numera finns inom flyget, anammats av tågföretagen. Det har fått än fler personer att överge det franska inrikesflyget.

Air France har dock inga planer på att lägga ner all inrikestrafik.

Flygnyheter

MAX FÄLLT FÖR REKLAM OM HAMBURGARE SOM "RÄDDAR KLIMATET"

Hamburgerkedjan Max vilseleder konsumenterna i sin reklamslogan "För varje tugga hjälper du till att rädda klimatet". Det anser Reklamombudsmannen (RO) och fäller företaget för påståendet. Enligt RO styrks inte påståendet i den 30 sekunder långa reklamfilmen.

Reklamombudsmannen skriver i sitt beslut att om annonsören använder vaga eller ospecifika påståenden om en viss positiv miljöpåverkan, så måste dessa vara "giltiga under alla rimligen förutsägbara förhållanden." Uttryck som "miljövänlig", "ekologiskt säkert", "grön", "hållbar", "klimatsmart" eller andra påståenden vilka ger intryck av att en produkt eller verksamhet inte har någon – eller endast en positiv – miljöpåverkan, får bara användas om de "kan verifieras med mycket betryggande bevisning".

RO ifrågasätter inte Max arbete med klimatkompensation i sig, men menar att Max inte presenterat några bevis för att klimatkompensation – i ett längre perspektiv – har samma effekt som minskade utsläpp. Nämnden ifrågasätter därför om beräkningarna av den gjorda klimatkompensationen kan jämföras med klimateffekten som följer av minskade utsläpp av växthusgaser.

Max påpekar att RO inte ifrågasätter användandet av ordet klimatpositiv i sig. Man accepterar RO:s beslut, men kommer inte att ändra huvudbudskapet i sin marknadsföring – att man är ett klimatpositivt företag.

·EKOSOFIA·

– Det som är svårast är att förklara detta på ett lättfattligt sätt för konsumenten, för alla är olika pålästa och har olika uppfattningar när det kommer till hållbarhet. I kommunikation har man inte alltid så lång tid på sig och då måste man göra överväganden som leder till att konsumenterna förstår vad vi som företag håller på med. Det tror jag alltid är utmaningen i all kommunikation, men i synnerhet när det gäller hållbarhet, säger Tobias Karlsson, marknadschef på Max till Resumé.

Jenny Lönn, som arbetar på reklambyrån Prime som tagit fram reklamen, säger i en kommentar att det uppenbarligen finns ett stort behov av gemensamt ramverk för hållbarhetsbegreppen, då begrepp som "klimatpositiv" eller "klimatneutral" ännu inte blivit tillräckligt etablerade.

LINKÖPING SLUTAR KLIPPA GRÄSMATTOR

De flesta kommunala gräsmattorna i Linköpings kommun ska inte klippas under maj och juni. Kommunen vill ta reda på var det kan passa att istället skapa ängar.

– Syftet med detta är att se var det finns ängskvaliteter i växtligheten och om vi i så fall ska lägga om skötseln från kortklippt gräsmatta till mer högvuxen äng, säger kommunekolog Johan Molin på miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Sedan den 25 maj 2018 gäller en ny EU-förordning om personuppgifter (GDPR). Som mottagare av Ekosofias Nyhetsbrev bedömer vi att du givit ditt samtycke till vår hantering av dina personuppgifter. Detta innebär att du även i fortsättningen kommer att få vårt nyhetsbrev.

Om du inte vill ha vårt nyhetsbrev så kan du meddela oss via mail eller telefon.

Grundläggande miljöutbildning – 13 juni 2019

Från hot till möjligheter med trovärdigt miljöarbete – en halvdag om hållbarhet; grundläggande miljöfakta, miljöarbete och företagande.

Seminarier ger grundläggande miljökunskap samtidigt som det skapar ökad medvetenhet om miljöarbetet och dess möjligheter.

Utbildningen motsvarar kraven i Svensk Miljöbas.

Se vår hemsida för närmare detaljer – www.ekosofia.se

Vem säger vad – och varför? – 10 september 2019

En halvdag om opinion och kommunikation inom miljö och hållbar utveckling.

I en värld där olika intressen försöker styra vad vi uppfattar som sanningar – vem kan man egentligen lita på?

Det här berör i allra högsta grad hållbarhetsfrågorna! Därför erbjuder ”de två Eko:na” – Ekosofia och Ekocentrum – för andra gången en utbildning där du får verktygen för att analysera och förstå vad som sägs och skrivs.

Se Ekocentrums hemsida för närmare detaljer – www.ekocentrum.se

Kommunikation för miljö och hållbar utveckling

En stark och trovärdig hållbarhetsprofil är i dag en avgörande framgångsfaktor för många företag och organisationer. Men hur går man tillväga – vad är tillåtet och otillåtet i marknadsföringen, vilka krav ställer omvärlden och hur lyckas man på bästa sätt förmedla att man har ett seriöst hållbarhetsarbete till medarbetare, kunder och andra intressenter.

Ett seminarium med workshop. Se vår hemsida www.ekosofia.se

IPCC:s specialrapport om 1,5 graders global uppvärmning – risker och möjligheter

Ekosofia arrangerar seminarier och föreläsningar med anledning av den senaste rapporten från FN:s klimatpanel IPCC. Vi redovisar de viktigaste slutsatserna, liksom hur det påverkar näringsliv och företagande.

Agenda 2030 – FN:s globala hållbara utvecklingsmål

Ekosofia arrangerar seminarier och föreläsningar med anledning av FN:s mål för hållbar utveckling (SDG; Sustainable Goals for Development).

Vi redovisar de viktigaste slutsatserna, liksom hur det påverkar näringsliv och företagande.

– Vi är den första generationen som kan utrota fattigdomen och den sista som kan bekämpa klimatförändringarna, säger Ban Ki-moon, tidigare generalsekreterare i FN.

Ekosofias nyhetsbrev utkommer med 11 nr/år. Ansvarig utgivare är Bill Romanus.

För mer information om nyhetsbrevet kontakta Bill Romanus, romanus@ekosofia.se.

För information om Ekosofia AB och våra tjänster kontakta Magnus Ruberg, magnus.ruberg@ekosofia.se.

Kort om Ekosofia AB

Ekosofia AB är ett kunskapsföretag som verkar för hållbar utveckling.

Detta gör vi genom att erbjuda våra kunder att med hjälp av ett ökat miljömedvetande – ekosofi – nå såväl social och ekonomisk som ekologisk framgång.

Planerat och trovärdigt miljöarbete är vår metod.

Kommunikation – att åstadkomma dialog – är vårt främsta verktyg.

Vi arbetar som konsulter, projektledare och kvalificerade rådgivare.

Ekosofia AB grundades 1993 av Bill Romanus och Magnus Ruberg.

För ytterligare information – www.ekosofia.se